

Anna Misko

VÄÄRÄ
SÄÄTY

DOCENDO

VÄÄRÄ SÄÄTY

Anna Misko

VÄÄRÄ
SÄÄTY

DOCENDO

© Anna Misko ja Docendo, 2024

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

www.docendo.fi

Kannen kuva: Élisabeth-Louise Vigée-Le Brunin maalaus

La comtesse Skavronskaia (1796). Wikimedia Commons.

Kansi: Justine Florio/Taittopalvelu Yliveto Oy

Taitto ja ulkoasu: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-382-948-0

Painettu EU:ssa

I

OSA

SÄÄDYT KOHTAAVAT

Turun markkinat, toukokuu 1801

Odotetut Turun markkinat alkavat. Julius osallistuu markkinoille, sillä hänellä on paljon myytävää onnistuneen Lyypekin-matkan jälkeen. Hänen talonsa pääoven edessä seisovat täyteen pakatut vaunut, ja Julius kävelee niiden vieressä valmiina lähtöön. Vain naapuritalon Liisa-piikaa ei vielä näy, vaikka hän on luvannut tulla auttamaan. Sen sijaan vaunujen viereen ilmestyy naapurin hontelo poika, joka huohottaa hengästyneenä, koska on juossut koko matkan. Hän saa kuitenkin sanotuksi, ettei Liisa tule. Tämä on aamulla lähtökiireessään nyrjäyttänyt nilkkansa eikä pysty liikkumaan.

Julius ei tiedä mitä tehdä. Hän kiipeää hermostuksissaan edestakaisin talonsa rappuset ja menee sitten takaisin sisään. Aula on tyhjä, mutta Sara on ruokasalissa aamiaisella.

”Mitä teen? Naapurin Liisa ei pääse.”

”Miksi ei? Hän auttaa aina, kun pyydetään.”

”Hän ei pysty liikkumaan, nilkka nyrjähtänyt. En selviä yksin kaikesta. Tarvitsen apua. Osa tuotteista on

ruokatarvikkeita, jotka täytyy saada myydyksi ennen kuin ne pilaantuvat.”

”Minä voin lähteä auttamaan.”

”Et sinä voi seisoa torilla myyntitiskin takana. Mitä siitä ajateltaisiin!”

”Kyllä voin. Voithan sinäkin olla siellä ja kaupata tuotteitasi.”

”Se on aivan eri asia. Minä olen mies.”

”Kuka sitten voi lähteä?”

”En keksi ketään tähän hätään.”

”Siis minä lähden.”

”Ei sinun tarvitse”, Julius yrittää vielä estellä. Hän ei pidä ollenkaan edes ajatuksesta, että hänen siskonsa olisi torilla myymässä. Mutta tilanne on ratkaistava jotenkin.

Sara syö nopeasti aamiaisensa, käy huoneessaan ja palaa pienen hetken kuluttua valmiina lähtemään. Hän on pukeutunut päälleen nilkkoihin ulottuvan pitkän mekon, heleänsinisen kuin kesäpäivän kirkas taivas. Hänellä on siro keltainen hattu päässä ja jalassa ruskeat varrelliset nahkakengät. Hän on ottanut mukaansa myös villakankaisen viittansa. Julius hymyilee hyväksyvästi nähdessään siskonsa, joka on pukeutunut asiallisesti ja niin ettei herätä ainakaan sillä ikäviä puheita.

Turun tori on täynnä hälinää ja touhukasta väkeä, joka tungeksii nähdäkseen mitä kaikkea on tarjolla. On sateen jälkeinen raikas aamu. Auringonsäteet saavat juuri puhjenneet hennon vihreät lehdet kimaltelemaan. Julius ja Sara ohittavat rykelmän maalaisten hevostärryjä. Yksi

lava kuhisee kanoja, joita se on lastattu täyteen. Vieressä myydään tuoretta juuri kirnuttua voita, ja seuraavan käärnyn laitoihin törmäilee viisi lihavaa röhkivää sikaa. Ne saavat kolistelullaan aikaan sellaisen melun, että se peittää kaiken muun.

Vihdoin Julius ja Sara löytävät paikan, jossa on sopivasti tilaa. He pystyttävät neljä esittelytiskiä ja levittävät niistä ensimmäiselle ulkomailta tuotuja hienoja kankaita, seuraavalle eksoottisia kuivattuja hedelmiä kuten oranssinvärisiä aprikooseja ja tahmeita viikunoita. Sitten Julius nostaa näytteille viinipulloja, muutaman jokaista myynnissä olevaa lajia, ja Sara latoo niiden viereen laseja maistelua varten. Viimeiseksi he kantavat vaunuista vielä sokeritoppia ja suolapaketteja.

Pöytien ympärille alkaa kerääntyä uteliaita ihmisiä, joista osa pysähtyy kuivattujen rusinoiden ja luumujen kohdalle. Ne ovat edelleen suosittuja ja moni haluaa ostaa vain niitä.

Juliuksen liiketoimet ovat edistyneet hyvin, ja hän on onnistunut vuosien varrella hankkimaan vakituisen asiakaskunnan. Monet varakkaat turkulaiset haluavat ulkomailta tuotuja tuotteita, joita Suomesta ei saa, ja Julius toteuttaa heidän toiveitaan. Jotkut tekevät tilauksena hyvissä ajoin ennen hänen matkalle lähtöään. Odotettavissa on, että päivän aikana paikalle saapuu uskollisia asiakkaita, jotka vuodesta toiseen käyvät ostamassa siirtomaatavaroita. Heitä varten Julius on varannut tarjottavaksi juotavaa.

Saralla on käsissään täysi samppanjapullo, jonka korkkia hän vääntää kaikin voimin. Kuuluu tuttu poksahdus, kun korkki aukeaa, mutta se lentää suoraan Saran otsaan. Hän heilahtaa iskun voimasta, siro hattu putoaa maahan ja samppanjaa roiskahtaa lähellä seisovan herran kengille. Sen huomatessaan Julius kauhistuu, samoin Sara, joka valittaa myös otsaansa. Juomasuihkun kohteeksi joutunut mies erottuu muutenkin tiskin äärellä olevista ihmisistä, sillä hän on huomiota herättävän tyylikkäästi pukeutunut ja arvonsa tunteva herra.

Herra seisoo kuitenkin aivan rauhallisena, vaikka hänen jalkineensa ovat valkoisen kuohun peitossa, eikä hän näytä välittävän siitä vähääkään. Herran viileän tyyni käytös saa Juliuksen hermostumaan vielä enemmän. Hän pyörähtää ympäri ja alkaa kiireesti etsiä pöytien alla olevista laatikoista jotakin millä puhdistaisi asiakkaan kastuneet kengät.

Herra sen sijaan on huolissaan loukkaantuneesta nuoresta naisesta. Hän astuu lähemmäs Saraa ja nostaa tullessaan tämän lehtien päällä lojuvan hatun.

”Sattuiko pahasti? Voinko auttaa?” hän kysyy.

Saran korvissa tämän tuntemattoman miehen huolestunut ääni kuulostaa siltä kuin sata kättä olisi kohotettu suojelemaan häntä. Jo se lievittää Saran kivusta vihlova otsaa, jota hän hieroo edelleen. Hän ei kuitenkaan kehtaa kohottaa katsettaan, koska häpeää aiheuttamaansa hämminkiä. Kohtelias käytös vaatii silti vastaamaan ja sanomaan jotakin.

”Kyllä tämä tästä”, Sara voihekaisee ja vilkaisee miestä.

Hän näkee edessään arvokkaan herran, joka ei vaikuta yhtään ärtyneeltä, vaikka on saanut samppanjaa päälleen. Päinvastoin hänestä huokuu harvinainen myötätunto. Se saa Saran häpeämään vielä enemmän.

Voi minua! Miksi kastelin juuri tuon miellyttävän herrasmiehen? Nolottaa ja kaduttaa aivan hirveästi!

”Anteeksi tohelointini”, Sara anelee pää painuksissa ja katse maahan suunnattuna.

”Ei minulla ole mitään hätää, mutta toisin on teidän laitanne. Antakaapa kun katson”, mies ehdottaa.

Herrasta lehahtaa kalliin partaveden hieno tuoksu, kun hän tulee Saran lähelle.

”Voinko siirtää vähän kättänne?”

Saatuana myöntävän nyökkäyksen mies tarttuu varovasti Saran käteen ja nostaa sen pois tämän otsalta. Kosketus on harkitseva, hellä ja määrätietoinen. Se pysäyttää Saran täysin. Aika katoaa, mennyt ja tuleva häviävät. On vain Sara, ylläiselle tuoksuvan vieraan miehen kosketus ja avaruuteen ulottuva kohiseva hetki.

”Oijoi! Tänne kehittyy muhkea patti ja lisäksi vielä mustelma.”

Sara havahtuu herran lausumista sanoista ja palautuu nopeasti takaisin keskelle torin markkinahälinää. Ääntään hän ei kuitenkaan vielä hallitse vaan parkaisee:

”Juuri sille tuntuukin. En yhtään ihmettele vaikka sinne kasvaisi sarven kokoinen pahkura, niin kipeää se tekee.”

”Varmasti tekee, mutta ei mitään niin pahaa ettei jotain hyvääkin. Onneksi korkki ei lentänyt silmäänne!

Tiedän monta tapausta, joissa on käynyt niin onnettomasti”, herra rauhoittelee.

”Onneksi ei!” Sara vaikeroi eikä pysty muuhun, sillä hän on edelleen pois tolaltaan.

Vieras mies sen sijaan tuntuu hänestä hyväksyvältä ja luotettavalta, kuin hänelle voisi kertoa vapaasti kaiken itsestään.

Julius palaa ripeästi takaisin. Pyyheliina hänen kädesään heiluu askelten tahtiin kuin hän huiskisi sillä lisää vauhtia. Hän pyytää herralta kovasti anteeksi siskonsa aiheuttamaa sotkua ja kumartuu puhdistamaan tämän kenkiä. Se on nopeasti tehty. Pian hän on taas pystyssä ja suorana kuin kirkon kynttilä ja pyytelee vielä kerran sattunutta anteeksi. Herra vähättelee tapahtunutta, ojentaa Juliukselle kätensä ja esittelee itsensä.

”Olen paroni Mauritz Edelcrantz. Hauska tutustua.”

”Tukkukauppias Julius Gottleben. Hauska tutustua”, Julius saa sanotuksi, vaikka on hyvin vaikuttunut miehen korkeasta aatelisarvosta.

Paroni kättelee Juliusta rauhallisen tovin hymyillen ystävällisesti ennen kuin kääntyy Saran puoleen. Julius vastaa paronin kysyvään katseeseen:

”Hän on siskoni Sara Gottleben.”

Paronin silmissä välkähtää hilpeä ilo, kun hän puristaa aavistuksen verran liian pitkään Saran kättä. Sitten hän karistelee olemattomia roskia hatusta, jonka on poiminut maasta, ja oikoo sitä hieman ennen kuin ojentaa sen Saralle.

”Kiitos...” tulee tottumuksesta, mutta sen jälkeen Sara muuttuu epävarmaksi ja on pitkään hiljaa. Hän tietää, että kiitoksen jälkeen pitäisi sanoa ”paroni”, mutta se on niin uutta ja outoa, ettei hän kykene siihen, vaan vaikenee.

Paroni antaa Saralle aikaa ja odottaa rauhallisesti. Kun arvonimeä ei kuulu, hänen kasvoillaan vilahtaa hymynkare ja hän nyökäyttää hieman päätään. Paroni ei välitä Saran käytösvirheestä vaan ohittaa sen tottuneen sulavasti. Hän ottaa muutaman askeleen Juliusta kohti ja sanoo tälle:

”Siskonne tarvitsee särkyä lievittävää yrttijuomaa sekä kylmän pussin, jolla hän voi painaa kipeää kohtaa, ettei siihen nouse sarven kokoista pahkaa kuten hän pelkää. Sarvi noin kauniissa kasvoissa olisi järkyttävä näky ja suuri tragedia. Tuskin kukaan meistä toivoo sitä.”

Kaikkia naurattaa paronin leikillinen puhe. Hauskuuden lisäksi se yhdistää. He seisoskelevat hyvän aikaa vain hymyillen. Syntyy yllättävä, lähes sopimattoman tuttavallinen ilmapiiri. Saraa se ei haittaa, päinvastoin. On jännittävää olla mukana, kun tapahtuu jotakin odotamatonta. Tosin ihmettelee, kuinka vieraan ihmisen kohtaaminen voi olla näin helppoa ja kuinka täysin tuntematon ihminen muuttua muutamassa silmänräpäyksessä tutuksi. En ole koskaan kokenut vastaavaa enkä tavannut yhtä ymmärtäviä ihmistä.

Julius haluaa osoittaa olevansa huolehtiva veli. Hän rykäisee kurkkuaan ja lupaa hankkia siskolleen tämän tarvitseman kipua lievittävän juoman ja parantavan kylmän olkipussin.

”Eiköhän oteta samppanjaa, kun sitä on vielä tilkka pullossakin!” Julius ehdottaa.

Se saa kannatusta äänekkäällä naurulla, jolla viimein kuitataan sattunut lievä onnettomuus yhteistuumiin. Sara työntää puolityhjän pullon Juliuksen käteen ja noutaa esittelypöydältä lasit. Julius kaataa niihin juomaa ja Sara nostaa lasin toisensa jälkeen täytettäväksi. Paroni seuraa sisarusten keskittynyttä työtä. Se käy niin tottuneesti ja luontevasti, että hän voi vain ihailla sitä.

Kun kaikki kolme samppanjalasia on täytetty kuohuvalla, he kohottavat niitä ”terveydeksi”! Juoma todetaan jokaisen suulla juomakelpoiseksi kaikesta huolimatta. Sekin rentouttaa ja vie viimeisenkin jännityksen.

Otettuaan muutaman siemauksen paroni kysyy hämmästyneenä:

”Mistä olette saaneet näin hyvää samppanjaa?”

Julius oivaltaa, että nyt olisi mainio tilaisuus saada paronista pitkäaikainen ja tärkeä asiakas. Hän ei kuitenkaan halua käyttää syntynyttä tilannetta hyväkseen. Se olisi alhaista ja vastoin hänen kunniantuntoaan, mutta kauppamatkoistaan hän silti kertoo.

”Käyn ainakin kerran vuodessa Lyypekissä, joskus vielä toisen kerran loppukesästä. Olen onnistunut solmimaan siellä suhteita, joiden kautta pystyn hankkimaan myös samppanjaa.”

Julius varoo koko ajan sanojaan, sillä hän ei halua tyrkyttää eikä painostaa ostamaan mitään.

”Pidän punaviinistä, varsinkin portugalilaisesta, mutta myös ranskalaisesta. Voinko tilata niitä teiltä?”

Nyt Julius tarttuu tilaisuuteen.

”Totta kai paroni voi tilata niitä! Esittelypöydällä on tälläkin hetkellä portugalilaisia viinejä, erinomaisia kaikki. Haluaako paroni maistella niitä? Varastolla niitä on vielä lisää.”

Herra ei vastaa heti vaan kaivaa takkinsa alta esiin kotelon, jossa on muutama muhkea sikari, ja tarjoaa niitä Juliukselle. Sikareita poltellen siemaillaan kuohujuomaa vielä toinen lasillinen aikaa säästämättä. Näin arvokkaan asiakkaan läsnä ollessa Juliuksella ei ole kiirettä mihinkään. Hän on vaikuttunut paronin käytöksestä niin paljon, että kertoo avoimesti muun muassa, että Sara asuu hänen luonaan. Siitä paronin on helppo päätellä, että Sara ei ole naimisissa ja että Julius on todennäköisesti tämän lähin miespuolinen sukulainen sekä holhooja.

Markkinoiden hulina ja hälinä heidän ympärillään yltyy koko ajan. Musiikki raikaa, jonkin matkan päässä soiteaan harmonikkaa.

”Tunnen tuon musiikin ja siihen liittyvän näytöksen. Italialainen mies esittelee siellä tanssivaa karhua. Hän on onnistunut kuljettamaan eläimen taas markkinoille”, Julius toteaa.

”Hän työskentelee sirkuksessa mutta on esitellyt karhua myös täällä jo monena vuotena”, paroni tietää kertoa.

Näköetäisyydellä heistä on meneillään näytös, jossa karhu tanssii. Sitä seuraamaan on kerääntynyt sankka joukko ihmisiä. Kuuluu naurun remahduksia ja kätten

taputusta. Jotkut hurraavat ihastuksesta nähdessään ehkä ensimmäistä kertaa elämässään tanssivan karhun.

”Näin tuon esityksen viime syksynä”, Sara sanoo. ”Oli se ihmeellistä, kun karhu tanssi. Se nousi ensin takajaloilleen, heilutti painoan jalalta toiselle ja otti lopuksi pari askelta musiikin tahtiin.”

”Minäkin olen nähnyt sen peräti kahteen kertaan”, paroni lisää.

”Samoin minä. Mutta kuinka mies on saanut karhun oppimaan ja tottelemaan? Se on varmasti ollut vaikeaa.”

”Makupaloilla, makupaloilla”, paroni toistelee.

”On se silti ihmeellistä, että karhu tanssii”, Julius sanoo.

He yrittävät seurata karhun liikehdintää mutta näkevät vain kuinka sen pää välillä pilkahtaa väkijoukon keskeltä. Yhtäkkiä sieltä alkaa kuulua kovaa räminää kuin kattilan kansia läiskittäisiin yhteen. Ryske on niin kova, että se vihloo korvia, vaikka se kantautuu matkan päästä. Äkkiä se loppuu, kuuluu pelästyneitä kiljahduksia ja yleistä hälinää. Väki alkaa tungeksia ja vyöryä ympäriinsä joka puolelle.

”Mitä siellä on sattunut?” Julius ihmettelee.

He seuraavat ihmisten kauhistunutta pakoa ja yrittävät saada selvää, mistä on kyse.

Väkijoukosta irtautuu mies, joka lähestyy heitä ripein askelin. Tumma, harvinaisen tuuheatukkainen ja komea herra pysähtyy hengästyneenä paronin eteen. Sara panee merkille, että miehen vertaansa vailla olevaa tyylikkyyttä valkoisessa hyvin istuvassa puvussaan täydentää valkoinen pitsireunainen silkkihuivi, joka on kiedottu

huolellisesti kaulan ympärille. Herra vain nyökkää sivulleen tervehdykseksi, mutta pian selviää, että hän tuntee erittäin hyvin paronin, jolle hän alkaa kertoa:

”Joku typerys hakkasi ämpäriä kivellä. Karhu säikähti kovaa pauketta. Se laskeutui neljälle jalalle, näytti hampaansa ja alkoi murista pelottavasti, vaikka se on sirkuksessa tottunut meluun ja monenlaisiin ääniin. Tirehtööri yritti kaikkensa muttei saanut eläintä rauhoittumaan.”

Pienen hengähdystauon jälkeen hän huudahtaa vielä:

”Rajansa kaikella, paukkeella ja typeryydelläkin! Muuta ei voi sanoa.”

Saatuana kerrottua paronille tämän kuohuttavan tapauksen herra kiinnittää huomionsa muihin paikalla oleviin. Paroni esittelee kohteliaiden käytöstapojen mukaisesti toisilleen veljensä, vapaaherra Gustaf Edelcrantzin, sekä uudet tuttavuutensa. Vapaaherran katse muuttuu ensin ihmetykseksi, sitten hän nyrpistää nenäänsä kuin haistaisi pahan hajun. Hän ei peittele vähääkään, ettei ole kiinnostunut torikauppiaista, joiden seuraan hänen veljensä on jostain syystä juuttunut.

”Tuolla on mielenkiintoinen koju”, hän huudahtaa, tarttuu veljeään olkavarresta ja vetää tämän mukaansa niin lujasti, että paroni sanoo näkemiin ollessaan jo selin uusiin tuttaviinsa.

Sara ja Julius katsovat poistuvia herroja vaiti. Ylimielinen kohtelu oli niin nöyryyttävää, ettei kumpikaan löydä sille sanoja. Vihdoin Julius toipuu, kääntyy esittelypöytien ympärille kerääntyneiden ihmisten puoleen ja alkaa

palvella heitä. Sara ottaa muutaman epävarman askeleen, huomaa käytetyt lasit ja siirtää ne sekä tyhjän samppanjapullon pöydän alla olevaan laatikkoon. Sitten hänkin on valmis palvelemaan asiakkaita.

He viipyvät torilla iltaan asti. Rusinat ja luumut hupe-nevat. Niitä jää vain omiksi tarpeiksi, ja kaikki muukin menee hyvin kaupaksi.

Päivän päättyessä Saran jalkoja särkee ja hänellä on kova nälkä, vaikka he ovat syöneet voileipiä ja juoneet samppanjan jälkeen myös kirnupiimää. Pakattuuan tava-ransa he nousevat vihdoon vaunuihin ja lähtevät ajamaan kotia kohti. Molemmat henkäisevät syvään ja huokaisevat helpotuksesta saatuaan työt tehtyä. He istuvat väsyneinä ja hiljaa kunnes Sara sanoo:

”Vapaaherra ei arvostanut meitä vähääkään.”

”Huomasin kyllä. Tyypillinen aatelinen. Katsoi nenän-vartta pitkin meitä eikä peitelty yhtään, että halveksii aatelittomia.”

Molemmat vaikenivat ja miettivät itsekseen loukkaa-vaa kohteluaan. Millä tavalla he ovat arvottomia, ja mitä kaikkea se tarkoittaa?

Hevosien kaviot kopisevat mukulakivikadulla ja vaunujen pyörät jytyivät. Välillä vaunut heilahtavat ja pyöristä lähtee kova ryminä. Matkanteon arkisia ääniä kuunnellessaan Julius miettii asemaansa, jonka hän tuntee päivän tapahtumien jälkeen harvinaisen selvästi.

Olen kotoisin pappissäädystä, sitä tosiasiaa en pysty muuttamaan, en vaikka olen varakas ja menestynyt

tukkukauppiaina. Säätzero on ja pysyy. En ole aatelinen. Se on puutteeni, ja se on osoitettu tänään minulle julkealla tavalla.

Sara taas ajattelee aatelisten ylellistä elämää, hienoja ruokia, kalliita vaatteita, erilaista kohtelua lain edessä ja kaikkea muuta, josta aatelisto pääsee osalliseksi mutta hän jää osattomaksi. Hän miettii, kuinka saisi vähän, edes pienen pienen hitusen ylellistä elämää: Jos voisin seisoa kartanon pihalla ja katsella ympärilläni, pääsisin sen hetken ajaksi osalliseksi aateliston elämästä. En olisi täysin osaton, vaikka aateliton olenkin.

”Oletko koskaan käynyt missään kartanossa? Olisi kiinnostavaa nähdä, kuinka aateliset elävät”, Sara kysyy veljeltään.

”Olen vienyt viinitilauksia Ispoiisiin, kartanoon tähän lähelle”, Julius vastaa hiljaa matalaksi painuneella äänellä.

”Millaista siellä oli?”

”En käynyt sisällä. Jätin viinit palvelijoille, jotka kantavat ne pihalta kellariin. Loistelias etupiha ja puutarha olivat hienosti hoidettuja.”

Vaikka Julius ei osaa kertoa muuta, aatelisten elämä alkaa kiehtoa Saraa yhä enemmän. Suurimpana syynä siihen on kuitenkin sympaattinen paroni, jonka kohtelu tuntui hänestä ylenpalttisen huomaavaiselta.

”Paroni oli erilainen, ei ollenkaan ylimielinen kuten veljensä”, Sara sanoo.

”Niin oli. En ole ennen tavannut hänen kaltaistaan aatelista.”

”Paroni oli harvinaisen miellyttävä mies”, Sara jatkaa

ihastusta äänessään. Julius valpastuu kuullessaan sen ja muistuttaa, että myös paroni käyttäytyi oudosti.

”Luulin, että hän halusi tilata lastin viiniä, mutta hän lähtikin yhtäkkiä pois sanomatta edes kunnolla näke-
miin.”

”Paroni oli kuitenkin uusi tuttavuus.”

Julius ei vastaa mitään vaan katsoo Saraa tutkivasti. Sisko puhuu paronista liian innostuneesti.

Tarina suuresta rakkaudesta ja yhteisön asettamien rajojen rikkomisesta

Saran tarina vie 1800-luvun alun Turkuun, Suomen sodan jälkeiseen muutosten aikaan ja elämään luokkaerojen ja rakkauden ristiriidoissa.

Karhinpään pappilan nuorin tytär, jo lapsena uhmakas Sara, joutuu vaikeuksiin tavattuun paroni Mauritz Edelcrantzin. Molempien perheiden kiivaasta vastustuksesta huolimatta heidän välilleen syntyy suhde. Pappissäätyyn kuuluvaa Saraa ei kuitenkaan hyväksytä aateliston piiriin. Kestääkö rakkaus paineet?

Väärä sääty on nautittavan romanttinen ja viihdyttävä tarina. Misko luo uskottavan ajankuvan ja kertoo ihmisistä ja heidän suhteistaan elävästi.

Anna Misko on kulttuuriantropologi ja viestinnän ammattilainen. Karhinpään pappilan perheestä kertovien aiempien historiallisten romaanien *Armovuosi* ja *Kultaokra* lisäksi Anna Misko on kirjoittanut suomalaisen perinteeseen ja mytologiaan pohjautuvia lastenkirjoja.

84.2

Kannen kuva: Élisabeth-Louise Vigée-Le Brunin maalaus *La comtesse Skavronskaia* (1796). Wikimedia Commons ja Anders Fredrik Skjöldebrand, Museovirasto.
Kansi: Justine Florio/Taittopalvelu Yliveto Oy
www.docendo.fi

DOCENDO

ISBN 978-952-382-948-0

